

Høj arbejdsmarkedsdeltagelse i Danmark

Danmark øger arbejdsudbuddet markant de kommende år

De kommende år øges arbejdsudbuddet markant i Danmark. Ifølge Finansministeriet bliver arbejdsudbuddet således løftet med ca. 170.000 personer frem mod 2030 og med ca. 500.000 personer frem mod 2060. EU-kommissionens '2015 Ageing Report', som embedsmænd fra EU-landene har været med til at udarbejde, viser samtidig at Danmark er blandt de fem lande i EU, som øger andelen af 15-74-årige på arbejdsmarkedet mest frem mod 2030 og 2060. Hvis Danmark har et vækstproblem skyldes det ikke manglende arbejdsudbud, men sløj produktivitetsvækst.

af Chefanalytiker **Erik Bjørsted**

3. november 2015

Analysens hovedkonklusioner

- Arbejdsudbuddet øges markant de kommende år i Danmark. Finansministeriet skønner i deres konvergensprogram, at arbejdsudbuddet strukturelt øges med 170.000 personer frem mod 2030 og med ca. 500.000 personer frem mod 2060. Den strukturelle beskæftigelse øges ifølge Finansministeriet tilsvarende.
- Ifølge EU-kommissionen er Danmark bl.a. derfor blandt de fem lande i EU, som både frem mod 2030 og 2060 øger andelen af 15-74-årige på arbejdsmarkedet mest. I forvejen er Danmark blandt de lande i EU med højest arbejdsmarkedsdeltagelse.
- Både andelen af 15-74-årige, som er på arbejdsmarkedet og udbyder deres arbejdskraft (erhvervsfrekvensen) og andelen som er i beskæftigelse (beskæftigelsesfrekvensen), ventes at være i top-3 i EU i 2030 og 2060.
- Hvis Danmark har et langsigtet vækstproblem i forhold til andre lande skyldes det således ikke manglende udbudsreformer, men en sløj produktivitetsvækst.

Kontakt

Chefanalytiker

Erik Bjørsted

Tlf. 33 55 77 15

Mobil 27 68 79 50

eb@ae.dk

Kommunikationschef

Mikkel Harboe

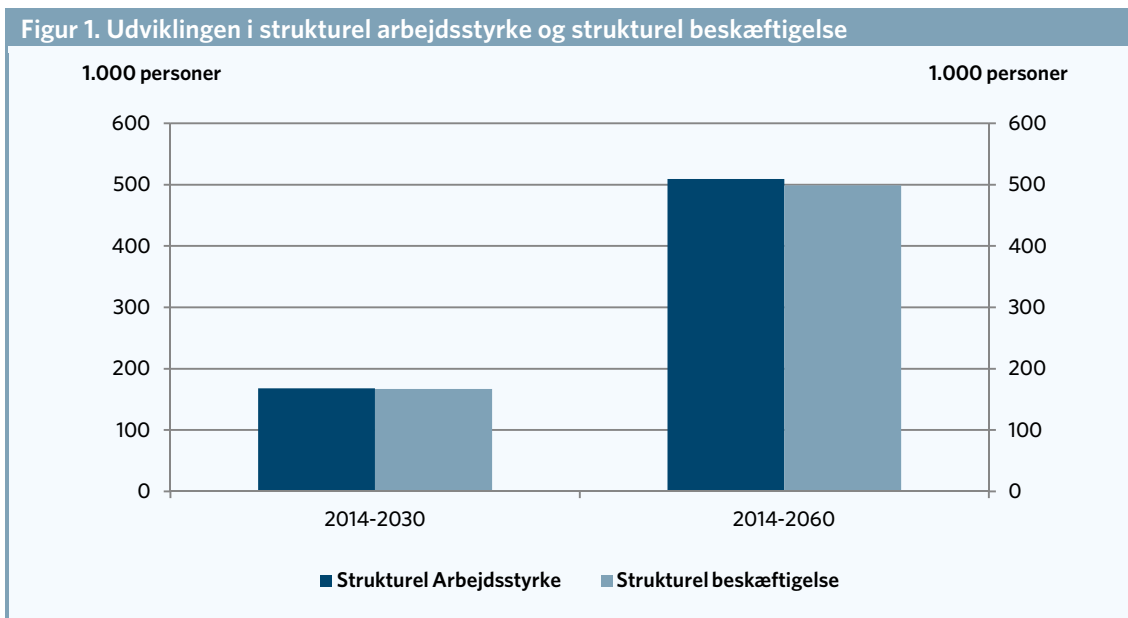
Tlf. 33 55 77 28

Mobil 28 36 87 50

mh@ae.dk

Stor stigning i arbejdsudbud og beskæftigelse de kommende år

Både arbejdsudbuddet og beskæftigelsen ventes de kommende år at vokse markant i Danmark. Ifølge Finansministeriets seneste konvergensprogram ventes den strukturelle arbejdsstyrke og den strukturelle beskæftigelse således at vokse med ca. 170.000 personer frem mod 2030 og med ca. 500.000 personer frem mod 2060. Det fremgår af figur 1.

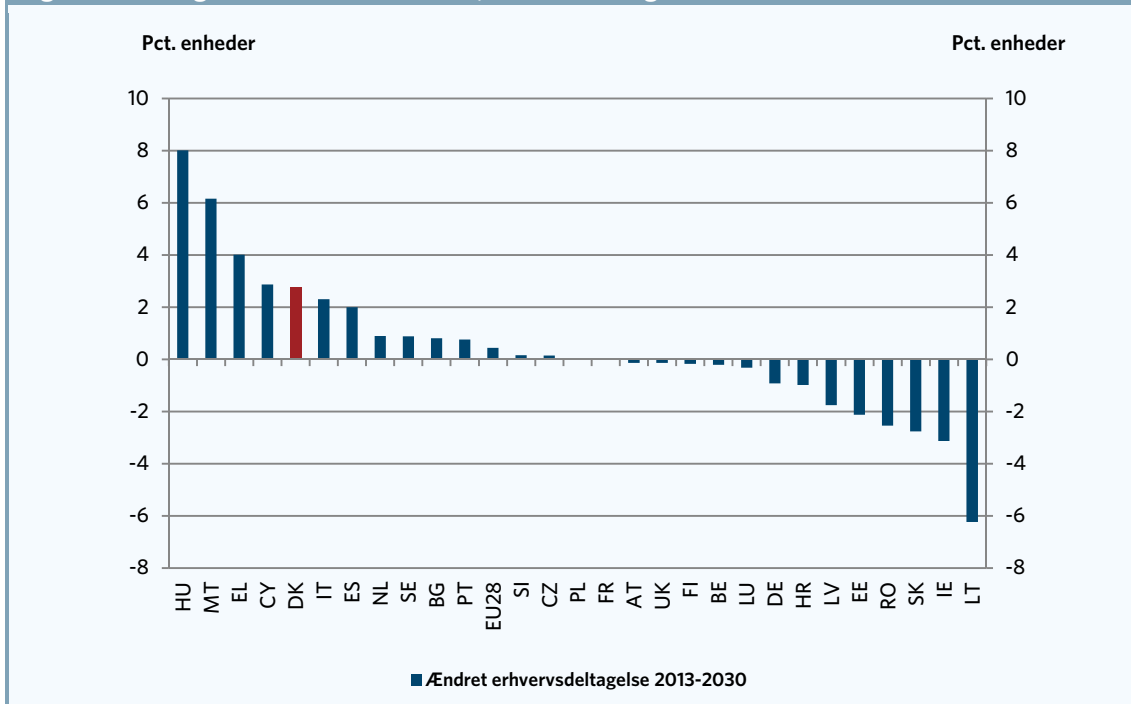
Kilde: AE på baggrund af Konvergensprogram 2015 fra Finansministeriet

Stigningen i arbejdsudbuddet bidrager til at øge arbejdsmarkedsdeltagelsen blandt de 15-74-årige herhjemme markant. Dvs. at en større andel af de 15-74-årige - bl.a. som følge af de senere års arbejdsmarkedsreformer - vil være til rådighed for arbejdsmarkedet. Sammenlignet med de andre lande i EU, er der tale om en ganske markant stigning i arbejdsmarkedsdeltagelsen i Danmark.

Iflg. "The 2015 Ageing Report" fra EU-kommissionen, som embedsmænd fra de forskellige lande har været med til at udarbejde, betyder stigningen i vores arbejdsstyrke, at vi er blandt de fem EU-lande, der øger andelen af 15-74-årige på arbejdsmarkedet mest frem mod 2030. Det fremgår af figur 2, som viser den absolutte ændring i erhvervsfrekvensen frem mod 2030 for de 15-74-årige. Det samme billede gør sig gældende, når man kigger frem mod 2060.

Både når vi kigger frem mod 2030 og 2060 forventes Danmark at øge arbejdsmarkedsdeltagelsen mere end de lande vi normalt sammenligner os med som f.eks. Sverige, Holland og Tyskland.

Figur 2. Ændringen i erhvervsfrekvensen, 2013-2030 iflg. EU-kommissionen

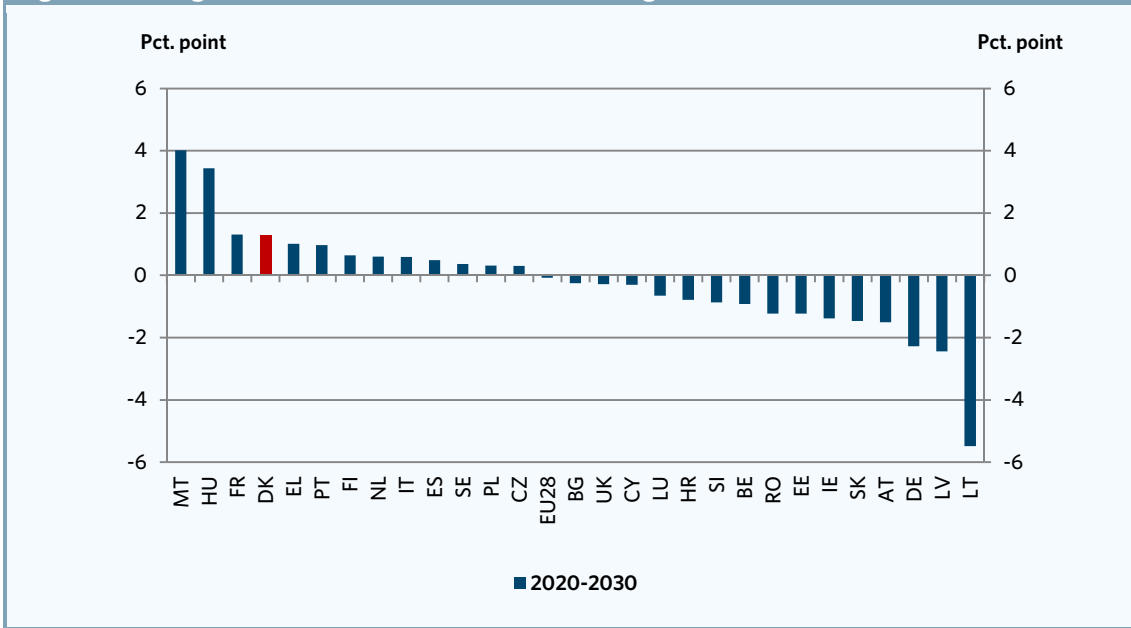
Kilde: AE på baggrund af EU-kommissionen, The 2015-Ageing Report.

De lande der øger erhvervsfrekvensen mere end Danmark har i dag også en noget lavere erhvervsfrekvens end Danmark, som har én af de højeste erhvervsfrekvenser i EU.

Noget af stigningen i erhvervsfrekvensen herhjemme kan tilskrives, at konjunkturerne igen normaliseres. I øjeblikket ligger den faktiske arbejdsstyrke således under det niveau, som arbejdsstyrken ville have i en konjunkturneutral situation. I takt med at tiderne og jobmulighederne bliver bedre vil flere dog komme ud på arbejdsmarkedet igen.

Ser man isoleret på udviklingen i erhvervsfrekvensen fra 2020 til 2030, hvor konjunkturerne er blevet normaliseret, er konklusionen dog den samme. Danmark er fortsat i top fem over lande, som øger erhvervsfrekvensen mest, hvilket viser at vores udbudsreformer også er en vigtig del af forklaringen på at vi ligger så godt. Det fremgår af figur 3.

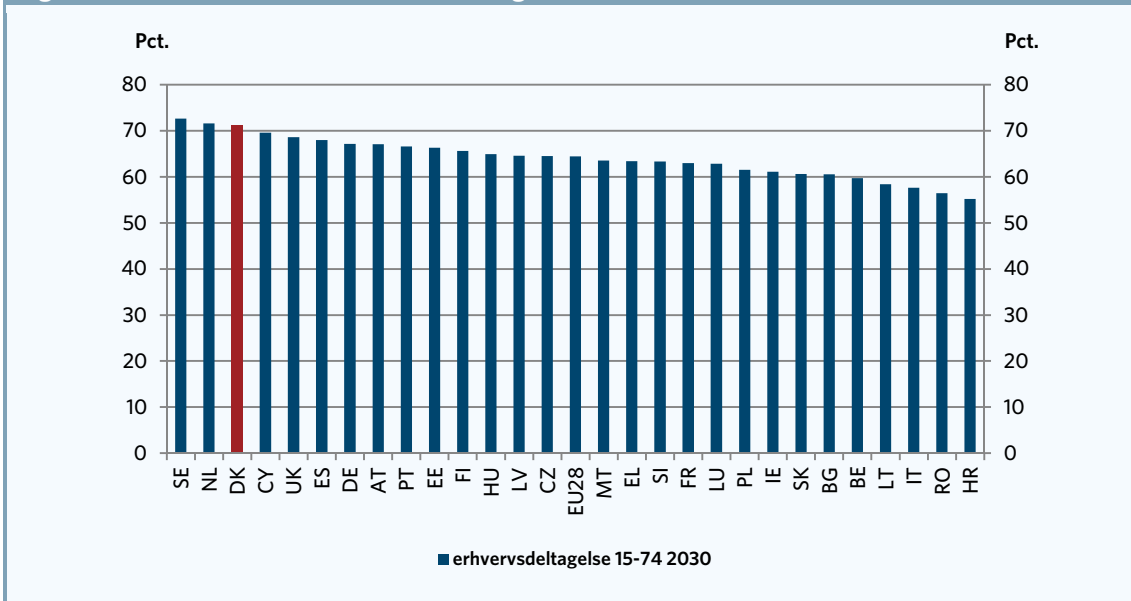
Figur 3. Ændringen i erhvervsfrekvensen 2020-2030 iflg. EU-kommissionen

Kilde: AE på baggrund af EU-kommissionen, The 2015-Ageing Report.

Stigningen i andelen af 15-74-årige, som kommer ud på arbejdsmarkedet og udbyder deres arbejdskraft, har den konsekvens, at erhvervsfrekvensen i Danmark for de 15-74-årige forventes at være blandt de tre højeste i EU i 2030. Det fremgår af figur 4.

Figur 4. Erhvervsfrekvensen for de 15-74 årige i EU i 2030

Kilde: AE på baggrund af EU-kommissionen, The 2015-Ageing Report.

Billedet er det samme, når vi ser frem mod 2060 og når vi ser på beskæftigelsen ventes Danmark også at ligge i top 3 i EU - både når vi kigger frem mod 2030 og 2060.

Langsigtet vækstproblem skyldes sløj produktivitet - ikke mangel på hænder

Alt i alt kommer arbejdsmarkedet de kommende år derfor til at bidrage pænt til væksten herhjemme. Når man taler om, at Danmark har udsigt til lavvækst de næste mange år, er det ikke fordi for mange står udenfor arbejdsmarkedet.

Hvis Danmark har et vækstproblem er det snarere produktivitetsvæksten der er problemet. Siden midten af 90'erne har produktivitetsvæksten udviklet sig sløjt, hvorfor der er brug for reformer, som øger produktivitetsvæksten i dansk økonomi.

Det er ikke inden for industrien, at produktivitetsvæksten er sløj - den har udviklet sig pænt de seneste år. Det er derimod inden for den private servicesektor, at produktivitetsvæksten har skuffet.

Produktivitetskommissionen har peget på det lave uddannelsesniveau blandt de ansatte i den private servicesektor, som en af de potentielle årsager til den lave produktivitetsvækst. Produktivitetsdiskussionen er dog gledet i baggrunden, og det er meget uheldigt.

Den sløje produktivitetsvækst i den private servicesektor kan skade industriens konkurrenceevne, og derudover har produktivitetsvæksten de sidste 50 år været den vigtigste kilde til vækst og velstand i Danmark.

Kommende vækstinitiativer bør derfor fokusere på, hvordan vi får øget produktivitetsvæksten i dansk økonomi igen. Det betyder også, at der skal mere fokus på reformer, som øger kompetencerne i arbejdsstyrken.

De bebudede besparelser på uddannelse og forskning, som regeringen lægger op til, er i den forbindelse den helt forkerte vej og gå, og vil skade vores langsigtede vækstmuligheder.